

1 Vul aan wat ontbreekt.

$\begin{array}{r} 0,8 \\ / \quad \backslash \\ 0,1 \quad \underline{0,7} \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,5 \\ / \quad \backslash \\ 0,3 \quad \underline{0,2} \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,9 \\ / \quad \backslash \\ 0,7 \quad \underline{0,2} \end{array}$
$\begin{array}{r} 6,4 \\ / \quad \backslash \\ 6 \quad \underline{0,4} \end{array}$	$\begin{array}{r} 9,2 \\ / \quad \backslash \\ 9 \quad \underline{0,2} \end{array}$	$\begin{array}{r} 5,7 \\ / \quad \backslash \\ 5 \quad \underline{0,7} \end{array}$

b

$5,1 + \underline{0,9} = 6$	$2,2 + \underline{0,8} = 3$
$3,3 + \underline{0,7} = 4$	$6,6 + \underline{0,4} = 7$
$8,5 + \underline{0,5} = 9$	$4,8 + \underline{0,2} = 5$
$7,4 + \underline{0,6} = 8$	$0,7 + \underline{0,3} = 1$

2 Los op. Noteer de som.

a

$2 + 0,4 = \underline{2,4}$
$0,3 + 4 = \underline{4,3}$
$6 + 0,9 = \underline{6,9}$
$11 + 0,2 = \underline{11,2}$
$0,3 + 23 = \underline{23,3}$

b

$0,6 + 0,2 = \underline{0,8}$
$0,7 + 0,3 = \underline{1}$
$0,1 + 0,4 = \underline{0,5}$
$0,2 + 0,8 = \underline{1}$
$0,5 + 0,3 = \underline{0,8}$

c

$5,1 + 0,5 = \underline{5,6}$
$0,6 + 2,4 = \underline{3}$
$6,4 + 0,3 = \underline{6,7}$
$0,7 + 8,1 = \underline{8,8}$
$7,1 + 0,9 = \underline{8}$

d

$3,9 + 5 = \underline{8,9}$
$7 + 4,1 = \underline{11,1}$
$2,4 + 8 = \underline{10,4}$
$6 + 1,2 = \underline{7,2}$
$3,3 + 9 = \underline{12,3}$

e

$3,7 + 1,2 = \underline{4,9}$

$5,9 + 4,1 = \underline{10}$

$9,3 + 3,4 = \underline{12,7}$

f

$0,7 + 0,5 = \underline{1,2}$

$0,4 + 0,8 = \underline{1,2}$

$0,6 + 0,6 = \underline{1,2}$

g

$0,8 + 6,9 = \underline{6,9} + \underline{0,8} = \underline{7,7}$

$9,8 + 0,3 = \underline{10,1}$

$0,7 + 21,4 = \underline{21,4} + \underline{0,7} = \underline{22,1}$
--

$$\begin{array}{r} 5,8 + 2,4 \\ \hline 7,8 \quad 2 \quad 0,4 \\ \hline \end{array} = \begin{array}{r} 7,8 + 0,4 = 8,2 \\ \hline 8 \quad 0,2 \quad 0,2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9,7 + 3,6 \\ \hline 12,7 \quad 3 \quad 0,6 \\ \hline \end{array} = \begin{array}{r} 12,7 + 0,6 = 13,3 \\ \hline 13 \quad 0,3 \quad 0,3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14,3 + 2,9 \\ \hline 16,3 \quad 2 \quad 0,9 \\ \hline \end{array} = \begin{array}{r} 16,3 + 0,9 = 17,2 \\ \hline 17 \quad 0,7 \quad 0,2 \\ \hline \end{array}$$

3 Nu alles door elkaar!

b

- $0,8 + 5 = \dots 5,8 \dots$
 $3,4 + 0,7 = \dots 4,1 \dots$
 $1,5 + 5,5 = \dots 7 \dots$
 $5,6 + 2 = \dots 7,6 \dots$
 $6,8 + 4,4 = \dots 11,2 \dots$
 $0,5 + 0,9 = \dots 1,4 \dots$
 $2,7 + 3,1 = \dots 5,8 \dots$
 $5,6 + 1,8 = \dots 7,4 \dots$

4 Lees en los op.

- a Li maakte een rekentoets over getallen en bewerkingen. Hij scoorde 8,5 op getallen en 7,5 op bewerkingen.

Hoeveel punten scoorde Li in totaal op 20?

Bewerking: $\begin{array}{r} 8,5 + 7,5 = 16 \\ \hline 15,5 \quad 7 \quad 0,5 \\ \hline \end{array}$

Antwoord: *Li scoorde in totaal 16 op 20.*

- b Papa maakt fruitsap met fruit uit de boomgaard. Hij mengt 6,9 liter appelsap met 3,5 liter kersensap.

Hoeveel liter appelkersensap heeft hij dan?

Bewerking: $\begin{array}{r} 6,9 + 3,5 = 9,9 + 0,5 = 10,4 \\ \hline 9,9 \quad 3 \quad 0,5 \quad 10 \quad 0,1 \quad 0,4 \\ \hline \end{array}$

Antwoord: *Hij heeft dan 10,4 liter appelkersensap.*

5

Lukt het zo ook? Tel op.

\nearrow +	0,2	3,5	2,8	0,7
6	6,2	9,5	8,8	6,7
4,1	4,3	7,6	6,9	4,8
0,7	0,9	4,2	3,5	1,4
1,6	1,8	5,1	4,4	2,3
2,8	3	6,3	5,6	3,5

6

Vul de ontbrekende getallen aan.

$0,2 + 9,8 = 10$

$5 + 4,3 = 9,3$

$4,1 + 3,9 = 8$

$6,4 + 1,4 = 7,8$

$6,5 + 3 = 9,5$

$3,8 + 0,6 = 4,4$

$0,9 + 5,1 = 6$

$3,4 + 1,6 = 5$

$4,7 + 0,5 = 5,2$

$2,2 + 6 = 8,2$

7

Reken handig uit.

$5,9 + 3,1 + 0,7 = 9 + 0,7$
 $= 9,7$

$2,8 + 1,5 + 3,2 = 2,8 + 3,2 + 1,5$
 $= 6 + 1,5 = 7,5$

$7,4 + 6,2 + 3,8 = 7,4 + (6,2 + 3,8)$
 $= 7,4 + 10 = 17,4$

$6,1 + 4,3 + 1,9 = 6,1 + 1,9 + 4,3$
 $= 8 + 4,3 = 12,3$

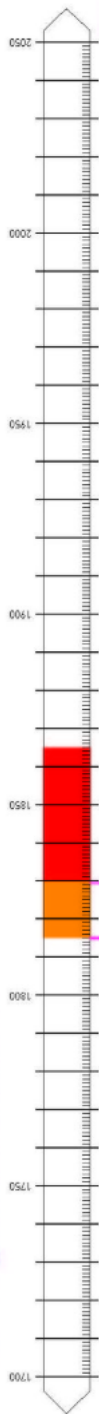
Kleur getallen die na het optellen een rond getal vormen **groen**.
Wissel van plaats of schakel waar dat kan.

Naam:

Klas:

1 Op de eeuwenband

- Plaats de volgende jaartallen onder de eeuwenband: 1815, 1830 en het jaartal van vandaag. Trek een pijltje en zet er het jaartal onder.
- Kleur op de eeuwenband.
- oranje: de periode van de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden onder het bewind van koning Willem I (1815-1830)
- rood: de periode van het bewind van onze eerste Belgische koning (1831-1865)

2 Verschil tussen Noord en Zuid

Vul de tabel aan met de belangrijke woorden.

Noordelijke Nederlanden	Zuidelijke Nederlanden
godsdienst = <u>protestants</u>	godsdienst = <u>katholiek</u>
taal van de rijken = <u>Nederlands</u>	taal van de rijken = <u>Frans</u>
De gewone mensen stellen het vrij goed.	De gewone mensen zijn <u>arm</u> en hebben <u>honger</u> .

Extra: jouw mening telt!

In ons land is er nu vaak ruzie tussen de Nederlandstaligen en de Franstaligen. Sommigen zouden daarom graag Vlaanderen bij Nederland voegen. Wat denk jij daarvan?

LES 86

16b

Hoofdrekenen: kommagetallen tot op 0,1 aftrekken

1 Vul aan wat ontbreekt.

b

$\begin{array}{r} 0,3 \\ / \quad \backslash \\ 0,2 \quad \underline{0,1} \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,8 \\ / \quad \backslash \\ 0,4 \quad \underline{0,4} \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,7 \\ / \quad \backslash \\ 0,1 \quad \underline{0,6} \end{array}$
$\begin{array}{r} 4,5 \\ / \quad \backslash \\ 4 \quad \underline{0,5} \end{array}$	$\begin{array}{r} 3,6 \\ / \quad \backslash \\ 3 \quad \underline{0,6} \end{array}$	$\begin{array}{r} 1,2 \\ / \quad \backslash \\ 1 \quad \underline{0,2} \end{array}$

$8,4 - \underline{0,4} = 8$ $6,3 - \underline{0,3} = 6$
 $7,1 - \underline{0,1} = 7$ $2,7 - \underline{0,7} = 2$
 $1,9 - \underline{0,9} = 1$ $9,2 - \underline{0,2} = 9$
 $3,5 - \underline{0,5} = 3$ $5,6 - \underline{0,6} = 5$

2 Los op. Noteer het verschil.

a $0,8 - 0,5 = \underline{0,3}$ **b** $3,5 - 2 = \underline{1,5}$ **c** $3,8 - 0,4 = \underline{3,4}$
 $0,9 - 0,1 = \underline{0,8}$ $8,6 - 7 = \underline{1,6}$ $4,4 - 0,2 = \underline{4,2}$
 $0,6 - 0,5 = \underline{0,1}$ $19,9 - 16 = \underline{3,9}$ $9,9 - 0,9 = \underline{9}$
 $0,7 - 0,4 = \underline{0,3}$ $35,8 - 22 = \underline{13,8}$ $17,1 - 0,1 = \underline{17}$

d $4,3 - 2,1 = \underline{2,2}$
 $\underline{2,3} - \underline{2} - \underline{0,1}$
 $7,6 - 7,1 = \underline{0,5}$
 $\underline{0,6} - \underline{7} - \underline{0,1}$
 $18,9 - 5,9 = \underline{13}$
 $\underline{13,9} - \underline{5} - \underline{0,9}$

e $5 - 0,4 = \underline{4,6}$
 $3 - 0,9 = \underline{2,1}$
 $10 - 0,5 = \underline{9,5}$

f $3 - 1,6 = \underline{1,4}$
 $\underline{2} - \underline{1} - \underline{0,6}$
 $7 - 2,4 = \underline{4,6}$
 $\underline{5} - \underline{2} - \underline{0,4}$
 $12 - 2,9 = \underline{9,1}$
 $\underline{10} - \underline{2} - \underline{0,9}$

g $4,3 - 0,7 = 3,6$

$4 \quad 0,3 \quad 0,4$

$9,1 - 0,2 = 8,9$

$9 \quad 0,1 \quad 0,1$

$10,6 - 0,9 = 9,7$

$10 \quad 0,6 \quad 0,3$

h $4,2 - 2,8 = 2,2 - 0,8 = 1,4$

$2,2 \quad 2 \quad 0,8$

$2 \quad 0,2 \quad 0,6$

$5,2 - 4,9 = 1,2 - 0,9 = 0,3$

$1,2 \quad 4 \quad 0,9$

$1 \quad 0,2 \quad 0,7$

$7,1 - 1,6 = 6,1 - 0,6 = 5,5$

$6,1 \quad 1 \quad 0,6$

$6 \quad 0,1 \quad 0,5$

i $15,6 - 1,4 = 14,2$

$13,5 - 0,9 = 12,6$

$12,3 - 0,7 = 11,6$

$24,5 - 17,2 = 7,3$

$28,7 - 14,9 = 13,8$

$54,2 - 21,5 = 32,7$

3

Nu alles door elkaar!

$0,6 - 0,2 = 0,4$

$2 - 0,3 = 1,7$

$9,3 - 0,6 = 8,7$

$8,7 - 6,9 = 1,8$

$5 - 4,6 = 0,4$

$7,5 - 2,3 = 5,2$

$4,8 - 0,8 = 4$

$6,1 - 3,5 = 2,6$

4

Lees en los op.

- a Puck maakt een fietstocht van 30,6 kilometer. Hij heeft nog 7,9 kilometer voor de boeg.

Hoeveel kilometer heeft hij dan al gefietst?

$$\begin{array}{r} 30,6 - 7,9 = 23,6 - 0,9 = 22,7 \\ 23,6 \quad 7,9 \quad 23,6 \quad 0,9 \end{array}$$

Antwoord: *Hij heeft dan al 22,7 km gefietst.*

- b Onze Mops moet op dieet. Nu weegt hij 9,3 kilogram. Hij zou maar 8,5 kilogram mogen wegen.

Hoeveel kilogram moet Mops afvallen?

$$\begin{array}{r} 9,3 - 8,5 = 1,3 - 0,5 = 0,8 \\ 1,3 \quad 0,5 \quad 1,3 \quad 0,5 \end{array}$$

Antwoord: *Mops moet 0,8 kg afvallen.*

- c Leyla haalde 9 op 10 voor haar opstel. Juf Désolée trekt er anderhalf punt af voor schrijffouten.

Hoeveel punten haalt Leyla dan nog?

$$\begin{array}{r} 9 - 1,5 = 7,5 \\ 8 \quad 0,5 \end{array}$$

Antwoord: *Leyla haalt dan nog 7,5 op 10.*

5

Reken handig uit.

$$\begin{array}{r} 7,4 - 1,4 - 2,1 = 2 - 2,1 \\ 4 \quad 0,1 \\ = 3,9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9,3 - 2,5 - 6,3 = 9,3 - 6,3 - 2,5 \\ = 3 - 2,5 = 0,5 \\ 7 \quad 0,5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8,6 - 0,8 - 4,6 = 8,6 - 4,6 - 0,8 \\ = 4 - 0,8 = 3,2 \end{array}$$

Kleur getallen die na het aftrekken een rond getal vormen **groen**. Je mag de aftrekkers van plaats wisselen. Het aftrektaal moet vooraan blijven staan!

6 a Lees het gedicht.

b Markeer de rijmwoorden in dezelfde kleur.

Een eekhoorn ging voldaan
op reis naar 't verre Noord-Pareutels.
Maar 't is hem slecht vergaan,
want als dessert kreeg hij er keutels.
5 Dat vond hij het proberen waard.
Hij at er heel snel zeven
als toetje na een slagroomtaart.
Daar is het bij gebleven.

c Schrijf een eigen gedicht in het thema van de les.

Tip: volg hetzelfde rijmschema.

Een _____ ging voldaan

op reis naar _____.

Maar 't is hem slecht vergaan,

want _____.

d Heb je de smaak te pakken? Schrijf dan nog een derde strofe aan je gedicht.

3 Ontevredenheid!

Markeer of omkring wat klopt.

- Willem koos het Frans / Nederlands als officiële taal.
Dat betekent dat de bestuurders van ons land Frans / Nederlands moesten spreken.
- Willem I was een katholiek / protestant
- Door het taalprobleem kregen vooral Nederlanders / Franssprekenden de belangrijkste jobs.
- Door minder / extra belastingen te heffen, werd het brood goedkoper / duurder waardoor de boeren en arbeiders heel blij / boos waren.

Niet iedereen wilde Willem I weg. Als hij beloofde het wat beter aan te pakken, mocht hij van hen blijven.

Op straat schilderden mensen drie W's onder elkaar. Dat had te maken met dit versje.
Vul de woorden aan die ontbreken.

Wij willen Willem w eg _____.

Wil Willem wijzer w orden _____.

Wij willen Willem w eer _____.

4 België onafhankelijk!

Vul het schema aan.

Wanneer? 25 augustus

Waar? Brusselse schouwburg _____

Wat? opvoering van een opera _____

Eerste gevolg: wat gebeurt er de avond zelf?

Mensen komen op straat en protesteren tegen Willem I. _____

Tweede gevolg: wat gebeurt er de volgende maanden?

oktober 1830 De leiders van de opstand roepen Belgische onafhankelijkheid uit. _____

21 juli 1831 Leopold I legt de eed af als eerste koning van België. _____

Kleur de Belgische vlag!

eerste versie

tweede versie

1 Even opruisen. Reken uit.

- a $13,4 + 6,2 = 19,6$ b $20,3 - 0,2 = 20,1$ c $38,2 - 13,5 = 24,7$
 $0,8 + 7,8 = 8,6$ $14 - 3,6 = 10,4$ $23,8 + 19,4 = 43,2$
 $5,7 + 10,9 = 16,6$ $6,1 - 2,9 = 3,2$ $86,1 - 26,3 = 59,8$

2 Optellen tot op h. Reken uit en noteer de som.

a $3,75 + 1,20 = 4,95$
 $4,75 \quad 0,20$

$5,65 + 0,35 = 6$
 $5,95 \quad 0,30 \quad 0,05$

$8,41 + 2,20 = 10,61$
 $10,41 \quad 0,20$

b $3,45 + 0,18 = 3,55 + 0,08 = 3,63$
 $3,55 \quad 0,1 \quad 0,08 \quad 3,6 \quad 0,05 \quad 0,03$

$2,37 + 0,05 = 2,42$
 $2,40 \quad 0,03 \quad 0,02$

$1,75 + 3,28 = 4,95 + 0,08 = 5,03$
 $4,75 \quad 0,20 \quad 0,08 \quad 5 \quad 0,05 \quad 0,03$

c $2,37 + 0,70 = 3,07$

$1,94 + 2,15 = 4 + 0,05 = 4,05$
 $3,90 \quad 0,10 \quad 0,05$

$3,45 + 2,80 = 5,45 + 0,80 = 6,25$
 $5,45 \quad 0,80 \quad 6,05 \quad 0,60 \quad 0,20$

Maak de kommagetallen gelijk van rang door ze na de komma aan te vullen met nullen.

3 Aftrekken tot op h. Reken uit en noteer het verschil.

$$\begin{array}{r} 2,85 \\ - 0,74 \\ \hline 2,11 \end{array}$$

$$2,15 \quad 0,70 \quad 0,04$$

$$\begin{array}{r} 5,25 \\ - 0,90 \\ \hline 4,35 \end{array}$$

$$5,05 \quad 0,20 \quad 0,70$$

$$\begin{array}{r} 7,46 \\ - 2,11 \\ \hline 5,35 \end{array}$$

$$5,46 \quad 2,01 \quad 0,01$$

$$\begin{array}{r} 4,12 \\ - 2,06 \\ \hline 2,06 \end{array}$$

$$2,12 \quad 2,06 \quad 2,10 \quad 0,02 \quad 0,04$$

$$\begin{array}{r} 0,99 \\ - 0,73 \\ \hline 0,26 \end{array}$$

$$0,29 \quad 0,70 \quad 0,03$$

$$\begin{array}{r} 6,52 \\ - 0,08 \\ \hline 6,44 \end{array}$$

$$6,50 \quad 0,02 \quad 0,06$$

$$\begin{array}{r} 4,80 \\ - 2,06 \\ \hline 2,74 \end{array}$$

$$2,80 \quad 2,06$$

$$\begin{array}{r} 1,00 \\ - 0,42 \\ \hline 0,58 \end{array}$$

$$0,60 \quad 0,40 \quad 0,02$$

$$\begin{array}{r} 1,60 \\ - 0,52 \\ \hline 1,08 \end{array}$$

$$1,10 \quad 0,50 \quad 0,02$$

$$\begin{array}{r} 5,00 \\ - 2,05 \\ \hline 2,95 \end{array}$$

$$3,20 \quad 0,05$$

$$\begin{array}{r} 7,30 \\ - 0,15 \\ \hline 7,15 \end{array}$$

$$7,20 \quad 0,10 \quad 0,05$$

$$\begin{array}{r} 4,00 \\ - 3,81 \\ \hline 0,19 \end{array}$$

$$1,30 \quad 0,80 \quad 0,01$$

4 Optellen tot op d. Reken uit en noteer de som.

Je hoeft niet alle stapjes te noteren. Misschien lukt het je zelfs zonder?

$$7,265 + 3,003 = 10,268$$

$$3,400,479 = 3,879$$

$$1,234 + 2,345 = 3,579$$

$$6,700,104 = 6,804$$

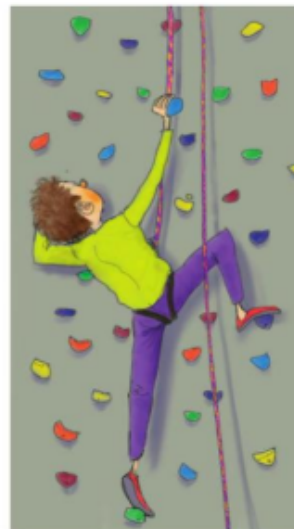
5**Aftrekken tot op d. Reken uit en noteer het verschil.**

$9,876 - 1,213 = 8,663$

$7,5 - 2,105 = 5,395$

$0,997 - 0,111 = 0,886$

$6,75 - 1,005 = 5,745$

6**Nu alles door elkaar! Tel op of trek af. Noteer tussenstappen als je dat nodig vindt.****b**

$3,03 + 4,04 = 7,07$

$5 - 0,09 = 4,91$

$9,7 - 0,08 = 9,62$

$0,073 + 9,8 = 9,873$

$2,6 + 0,41 = 3,01$

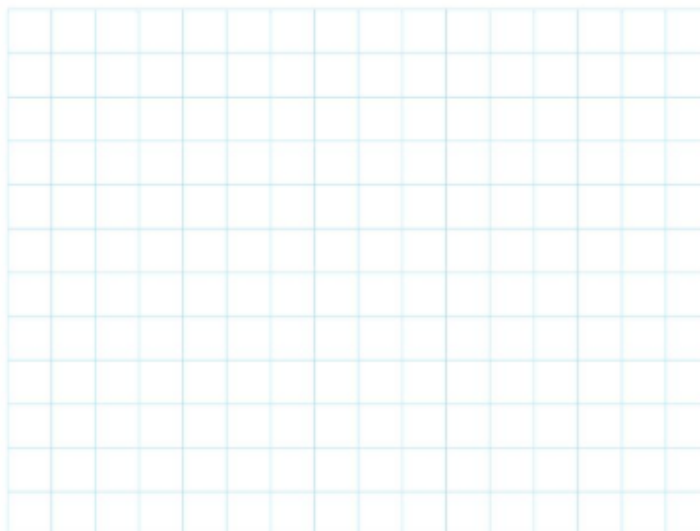
$6,14 - 0,07 = 6,07$

$0,153 + 7,6 = 7,753$

$1,11 - 0,102 = 1,008$

$2,26 - 0,2 = 2,06$

$0,75 + 0,015 = 0,765$

7

Lees en los op.

- a Ibrahim koopt een groot en een klein brood.
Het grote brood kost 2,25 euro, het kleine brood kost 1,75 euro.
Hoeveel euro moet Ibrahim betalen?

Bewerking: $2,25 + 1,75 = 3,95 + 0,05 = 4$
 $3,25 \quad 0,70 \quad 0,05$

Antwoord: *Ibrahim moet 4 euro betalen.*

- b Emma springt 1,34 meter ver.
Haar grote broer Adam maakt een sprong van 2,75 meter.
Hoeveel meter springt Adam verder dan Emma?

Bewerking: $2,75 - 1,34 = 1,45 - 0,04 = 1,41$
 $1,75 \quad 0,30 \quad 0,04$

Antwoord: *Adam springt 1,41 meter verder dan Emma.*

- c Noor koopt 500 gram zalm voor 18,78 euro en een halve kilogram kabeljauw voor 19,56 euro. Ze betaalt met 50 euro.
Hoeveel euro krijgt ze terug?

Bewerking: $18,78 + 19,56 = 38,34$
 $50 - 38,34 = 11,66$

Antwoord: *Ze krijgt 11,66 euro terug.*

8

Kleur de juiste term en noteer de bijbehorende letters achteraan.

Waarom is Matthew zo blij?

$8,95 - \dots = 4,82$	Z 3,13	O 4,13	H 4,17	S 4,12
$0,942 + \dots = 1,5$	I 1,058	A 1,658	O 0,758	M 0,558
$0,078 + \dots = 2,189$	M 2,129	K 2,011	A 2,111	I 2,122
$4,6 - \dots = 2,295$	M 2,350	E 1,305	P 2,405	K 2,305
$0,472 - \dots = 0,154$	R 0,218	O 0,318	B 0,328	A 0,208
$2,75 + \dots = 8,05$	M 5,3	W 5,35	L 4,3	U 5,25
$\dots + 4,652 = 6,691$	E 1,045	U 2,041	N 3,039	T 2,039

↓
O
M
A
K
O
M
T

Oma
komt!

Snapte gij dees na?

- 👉 Ik kan een stripverhaal in een dialect lezen.
- 👉 Ik kan een stripverhaal in een dialect begrijpen.

1 a Lees het stripfragment.

b Vat in maximaal drie zinnen samen wat er gebeurt.

Kuifje klimt in een boom en zoekt een gestolen smaragd (edelsteen) in het nest van een èkster. Op het einde van het fragment lijkt het alsof hij uit de boom zal vallen.

- 2 a Lees de stripfragmenten.
 b Vat telkens in maximaal drie zinnen samen wat er gebeurt.

Kiekeboe wint in een wedstrijd een reis naar Amerika maar moet die geblinddoekt doorbrengen.